

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๓
บทคัดย่อ	๕
บทที่ 1 : บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 ขอบเขตการศึกษา	3
1.3 กรอบการวิเคราะห์	4
1.4 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	6
1.5 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 : ข้อมูลพื้นฐานการค้าการขนส่งชายแดนไทย-พม่า	7
2.1 จุดผ่านแดนและรูปแบบการค้าชายแดน	7
2.2 ลักษณะทางกายภาพของช่องทางการค้าชายแดน	11
2.3 การคมนาคมขนส่งชายแดน	18
2.4 จุดต้นทาง-ปลายทางของสินค้า	23
2.5 การเมืองตามแนวชายแดนไทย-พม่า	31
บทที่ 3 : ปัจจัยสนับสนุนที่ผลต่อการค้าการขนส่งชายแดนไทย-พม่า	37
3.1 ปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน	37
3.2 วิธีการประเมิน	39
3.3 ผลการประเมินปัจจัยสนับสนุน	43
3.4 บทสรุป	52
บทที่ 4 : การประเมินศักยภาพการค้าช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	53
4.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	53
4.2 วิธีการศึกษา	55
4.3 ผลการประเมิน	57
4.4 บทสรุป	64
บทที่ 5 : บทสรุปและข้อเสนอแนะ	65
5.1 บทสรุป	65
5.2 ข้อเสนอแนะ	67
5.3 การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	70
5.4 งานศึกษาในอนาคต	70

สารบัญ	หน้า
รายการอ้างอิง	71
ภาคผนวก 1 : แหล่งที่มาของข้อมูล	73
ภาคผนวก 2 : ข้อมูลจุดผ่านแดนไทย-พม่า	81
ภาคผนวก 3 : สถิติการค้าชายแดน	111
ภาคผนวก 4 : พิกัดที่ตั้งจุดผ่านแดน	121
ภาคผนวก 5 : เกณฑ์การประเมินปัจจัยสนับสนุน	125
ภาคผนวก 6 : ข้อมูลสัมภาษณ์ด้านศุลกากร	133
ภาคผนวก 7 : ข้อมูลสัมภาษณ์หอการค้าจังหวัด	149
ภาคผนวก 8 : ข้อมูลสัมภาษณ์องค์กรท้องถิ่น	161
ภาคผนวก 9 : ข้อมูลสัมภาษณ์หน่วยงานด้านความมั่นคง	183
ภาคผนวก 10 : ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ประกอบการค้าชายแดน	191
ภาคผนวก 11 : กำหนดการเก็บข้อมูลภาคสนาม	201

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	มูลค่าและสัดส่วนระหว่างการค้าชายแดนต่อการค้าทั้งหมดของ ไทย-พม่า พ.ศ. 2552-2556	2
ตารางที่ 1.2	มูลค่าการค้าชายแดนไทย-พม่า พ.ศ. 2552-2556	3
ตารางที่ 2.1	ประเภทช่องทางการค้า หน่วยงานกำกับดูแลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า และการเข้า-ออกบุคคลและยานพาหนะ	9
ตารางที่ 2.2	ประเภทเส้นแบ่งเขตแดนและพื้นที่ตั้งของช่องทางการค้าไทย-พม่า	15
ตารางที่ 2.3	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	17
ตารางที่ 2.4	ลักษณะเส้นทางการคมนาคมเข้าสู่ช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	20
ตารางที่ 2.5	รายละเอียดเส้นทางการค้าที่เชื่อมต่อชายแดนไทยและเมืองคู่ค้าในพม่า	30
ตารางที่ 3.1	รายละเอียดค่าถ่วงน้ำหนักของปัจจัยสนับสนุน	40
ตารางที่ 3.2	ตัวอย่างตารางที่ใช้ในการปัจจัยสนับสนุน	43
ตารางที่ 3.3	ผลการประเมินปัจจัยสนับสนุนช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	50
ตารางที่ 4.1	ผลการทดสอบสมการที่ใช้ประเมินศักยภาพช่องทางการค้า	60
ตารางที่ 4.2	การเปรียบเทียบมูลค่าการค้าจริง (Actual Trade) กับศักยภาพการค้า (Potential Trade) ของช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	62
ตารางที่ 5.1	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนและศักยภาพการค้า ช่องทาง การค้าชายแดนไทย-พม่า	66
ตารางที่ 5.2	ความยาวเส้นแบ่งเขตแดนและจุดผ่านแดนชายแดนไทยกับประเทศ เพื่อนบ้าน	67

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 แผนภูมิเปรียบเทียบอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศพม่ากับภูมิภาคเอเชียตะวันออก	2
รูปที่ 1.2 แผนภาพแสดงกรอบการศึกษาการประเมินศักยภาพช่องทางการค้าการขนส่งชายแดน	5
รูปที่ 2.1 แผนภาพแสดงรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานการค้าการขนส่งชายแดนไทย-พม่า	7
รูปที่ 2.2 แผนภาพแสดงรูปแบบการค้าชายแดนไทย-พม่า	11
รูปที่ 2.3 แผนที่ประเทศไทยแสดงเส้นแบ่งเขตแดนไทย-พม่า	14
รูปที่ 2.4 ตัวอย่างรถบรรทุกขนส่งสินค้า ณ จุดผ่อนปรนช่องทางบ้านห้วยผึ้ง	18
รูปที่ 2.5 ตัวอย่างเรือที่ใช้ในการขนส่งสินค้าชายแดน	19
รูปที่ 2.6 ตัวอย่างถนนเข้าสู่จุดผ่านแดน	19
รูปที่ 2.7 ตัวอย่างเส้นทางเมียวดี – กอกาเร็ก – ผาอัน รัฐกะเหรี่ยง – ท่าตอน – เมะละแหม่ง รัฐมอญ – พะโค เขตพะโค – ย่างกุ้ง เขตย่างกุ้ง	26
รูปที่ 2.8 แผนที่แสดงที่ตั้งจุดผ่านแดนไทย-พม่าและรัฐ/เขตในประเทศพม่า	29
รูปที่ 2.9 แผนที่แสดงรัฐและเขตของประเทศพม่าและอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดของประเทศไทย	32
รูปที่ 3.1 แผนภาพแสดงขั้นตอนการประเมินปัจจัยสนับสนุนต่อช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	37
รูปที่ 3.2 แผนภาพแสดงองค์ประกอบปัจจัยที่ใช้ในการประเมินช่องทางการค้าการขนส่งชายแดนไทย-พม่า	41
รูปที่ 3.3 ตัวอย่างเมื่อคู่ค้าของจุดผ่านแดนไทย-พม่า	46
รูปที่ 3.4 ตัวอย่างเส้นทางเข้าสู่จุดผ่อนปรน	47
รูปที่ 3.5 สภาพปัจจุบันของจุดผ่านแดนในจังหวัดเชียงใหม่	49
รูปที่ 4.1 แผนภาพแสดงขั้นตอนการประเมินศักยภาพช่องทางการค้าชายแดนไทย-พม่า	53
รูปที่ 5.1 แผนภูมิเปรียบเทียบปัจจัยสนับสนุนจุดผ่อนปรนด่านพระเจดีย์สามองค์กับจุดผ่อนปรนอื่น	69
รูปที่ 5.2 แผนภูมิเปรียบเทียบปัจจัยสนับสนุนจุดผ่อนปรนช่องทางก๊วผาวอกและจุดผ่อนปรนอื่น	69